

Megjelenik minden hó 1-én és 15-en.

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület, a budapesti borbély- és fodrász betegsegélyző és temetkezési egyesület, s a budapesti fodrászsegédek betegsegélyző pénztárának hivatalos közlönye.

FODRÁSZ ÚJSÁG

FODRÁSZOK és BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE

Előfizetési díj:
Egész évre 8 K.
Fél évre 4 K.
Negyedévre 2 K.
Egyes szám ára
40 fill. Kapható a
kiadóhivatalban.

Szerkesztőség:
VII., Csengery-utca 25. sz. II. 19.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez címzendők.

Kiadóhivatal:
VII., Vörösmarty-utca 17. sz.
Minden pénzbeli küldemények, hirdetések, felelőtlenségek a kiadóhivatalhoz intézendők.

➡ Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják. ➡

Túlszaporodás.

Sokan vagyunk, ez a mi legnagyobb bajunk. Az üzletek napról-napra szaporodnak. Ha kettő tönkre megy, három lesz önálló. Ma segéd, holnap mester, azután ismét lesz segéd. Ily hirtelen vibrál a segéd és mester cím szaktársaim között. S mi ennek az oka? Semmi más, mint a túlszaporodás. A közelmúlt közgyűlésen ipartestületünk elnöke statisztikailag kimutatta, hogy 813 lélekre esik egy fodrász. 813 lélek, beleszámítva a gyermekeket, csecsemőket, asszonyokat, leányokat, még a katonákat is. Uram Isten! Majdnem több az eszkimó, mint a foka! Keseregtek szaktársaim e szörnyűséges állapot fölött. Vélük keseregtem én is, őszinte tiszta szívvvel, mert láttam e szörnyű jelenségből iparunk végromlását. S azért, mert őszintén fogtam föl a helyzetet, megdöbbenett az elnökünk azon jelentése, hogy ez év folyamán csak Budapesten 272 tanoncot tartottak nyilván.

Ha a foka kevés, nem az eszkimót kell szaporítani. Hiszen így mi magunk vagyunk ellenségei iparunknak.

Állandóan kétszáz segéd van Budapesten munka nélkül. Nem bir kenyérhez jutni kétszáz, s mi neveljük, szaporítjuk e számot napról-napra, hogy nagyobb legyen azoknak a száma, kik kenyér után sóhajtanak.

A kontárokat is csak úgy birnánk kiirtani iparunkból, ha a segédekkel karöltve, szolidaritást vállalva cselekednénk. De, hogy merjünk mi csak kérni is oly csoporttól szent eszmék iránti lelkesedést, kiknek 25 százalékát minden iránt elfásít a kenyér után való törekvés.

Igy van ez tisztelt szaktársaim! Az emberbe oltott ösztön, mely a léthez való görcsös ragaszkodásban összpontosul, onnét indul ki és oda is tér vissza.

Azt a katonát, ki örömmel, lelkesedéssel és idealizmussal életét és vérért feláldozni kész hazájáért, arannyal meg nem veszed. De éhségében a kenyérért eldobja a kardját. Mert mindenek fölött uralkodik a gyomor.

Igy van ez a mi iparunknál is. Merem mondani, a mi segédeink nem szívesen lépnek a kontárokhoz üzletbe, mert ők leginkább tudják és érzik, hogy éppen ezek gátolják őket abban, hogy idővel ők is önállók lehessenek, hogy egyszer ők is polgárai lehessenek e hazának. Én köztük forgok, tudom és látom ezt, látom, hogy vérző szívvvel ártanak iparunknak, de nem tehetnek mást, mert hiszen élni kell, és mindegyik iparából akar élni.

Ezt látva és tudva, őszintén kimondom, hogy bűn szaktársaimtól a munkanélküliek számát növelni. Ezzel melegágyat vetnek a proletárizmusnak

Figyelem! Figyelmeztetjük a t. tagtársakat, hogy bevásárlásaikat közvetlen a rakárnál, naponta délelőtt 8—12-ig, délután 3—6-ig eszközölhetik. A szövetkezetnek azon t. tagjai pedig, akik üzletrészeik befizetésével hátralékban vannak felhivatnak arra, hogy azokat az előirt részletekben most már annál is inkább fizessék be, mert a „Központi hitelszövetkezet” utasítása szerint szigorúan kell eljárunk.

Az igazgatóság.

és a szocializmus karjaiba zavarják a tábort. — Kimondtam e szót, de kénytelen vagyok e szónál megpihenni, illetve körülírni e szót. Mert őszinte szeretek lenni s így nem szeretem a macskát zsákban árulni. Mert nálunk Magyarországon duhajkodnak az elvek, kánkánt járnak a kasztok, politikává fajult a szocializmus. Nálunk, hol piros kravátliba és ablak beverésbe csucsosodott ki a socializmus és néppártisággá az antisemitizmus, kell, hogy körülírjam mit értek a szocializmus alatt, melytől félttem segéd-szaktársaimat. Félttem attól a piros nyakendős hazátlan tömegetől, melyet kiszipolyáznak és félrevezetnek élheterlen vezérei. Ezek lesznek a hóhérai az iparnak, kik Istent, becsületet, jogot és törvényt a sárba taposnak, hogy agitálásukért nektárt szürcsölhessenek.

Ez a lelketlen, a rémes socializmus. És sajnos ez a kapós, mint minden szélsőség nálunk.

Mert van ám, tisztességes és becsületes socializmus is.

Hiszen minden ember, ki keze munkájával, arcának verejtékével keresi kenyerét: socialista, kell hogy socialista legyen, csak hogy ez más, ez a tisztes becsületes socializmus, mely alkotója és teremtője, úgy az iparnak, mint a közgazdaságnak. Csak hogy ez nem kapós, mert nincsenek farizeus vezetői.

E kitérés után visszatérve tárgyamra, kérdem szaktársaimat, mi szükség van arra, hogy oly mohón neveljék a fodrászsegédek számát? A tanonc az üzletre csak kár. Minden tanonc több kárt tesz, mint hasznot. Ezt tudja mindenki. Csak az ipar iránti tiszteletből, annak meg nem szünhető folytonosságáért kötelessége nevelni az iparosnak az újabb generációt. De ha a szaporodás oly nagy, hogy az ipart feshélyezi, ugyancsak szent kötelessége az iparosságnak a tultermelést meggátolni.

Én ünnepélyesen felkérem szaktársaimat iparunk érdekében, közös mindnyájunk kenyerének megóvása végett, hogy a tanonctartást szüntessék be addig, míg iparunk föl nem lendül annyira, hogy az gondtalan megélhetést nem biztosít. Nem kell ehhez gyűlés, vitatkozás, hanem mindenki férfias elhatározással fogadja meg, hogy nem tart többé tanoncot.

Igaz, hogy e tényből a jelennek semmi haszna nem lesz, de a jövőnek biztató előnye lenne. Az ifjak, öregségük biztos kenyerének zálogát látnák, az öregek pedig gyermekeik, utódaik megélhetéseért adnák segédkezésüket. Az is igaz, hogy lokális intézkedéssel és elhatározással e baj nem volna kellőleg lokalizálva. De itt Budapesien, az ország szívében kell példával előljárni s majdan a vidéket csatlakozásra bírni a Fodrász-mesterek Otthonának lesz a szent föladata. Az majdan be is fogja töl-

teni hivatását, csak mondják ki budapesti szaktársaim és tartsák is meg, hogy: nem tartanak tanoncot. Aki nincs velünk, az iparunk ellensége, ki segédkezet nyújt annak tökrejutására.

Otthon.

A tavasz búbajos varázsa életre kelti az alvó természet alkotó erejét. A mindenség mint egy mély álomból ébredve lerázza magáról a téli álom dermedtségét és friss erővel fog fenséges munkájához, mely munka meghozza a napfényt, harmatot és dalos madárcsók andalító dalját. A nagy mindenség kicsiny és nagyobb atomjai megmozdulnak és mintegy versenyre kelve a mindenható természettel szorgosan munkálkodnak nagy művükön, hogy a nagy világegyetem kerekének monoton forgása fenakadást ne szenvedjen. Tavasz van.

Voltak idők, midőn a tavasz varázsa világot megrázó események okozója volt. Ilyen volt az 1790-iki és ilyen az 1848-iki tavasz. A nagy átváltozás fenséges munkájából a tavasznak nagy része jutott; mert a tavasz bőditő illata volt az, mely a lelkeket agyonnyomó és a gondolatot békóba verő zsarnokság ellen régóta lappangó tüzet lángba borította. Ezen láng az egész föld kerekességére átcsapott és megtörténtek azon mithoszi csodák, melyek az emberiség fölzsabadításában csucsosodtak össze. A történelem hamisítatlan lapjain kutatva látjuk, hogy ezen magasztos munkában az emberiség minden rendű, rangú, fajú és nemű atomja, kezdve a porszemnyitől az elefánt nagyságuig — részt vett. Akadnak mészáros legényből tábornagy, nyomdászból miniszter és több ehhez hasonló olyan esetek, hol egyeseket embertársaik igen magas polcra emeltek azon érdemekért, melyeket az emberiségért vívott harcokban szereztek. Távol áll tőlem dicsőíteni egy kommun uralom borzalmait. A mi ebben borzalmas az csak azon bizonyos autodafé, mely ilyen események természetes következménye. Dicsőíteni kell azonban a szépet, a fenségeset ami benne van és azokat, kik önzetlenül, elszántan és halálmegvetéssel állottak az ágyuk bömbölő toroka és puskagolyók zápora elé, hogy az emberiség szent ügyéért küzdve győzzenek, vagy meghaljanak. És győztek.

Forgatom a történelem lapjait, keresem, kutatom, de egyetlen egy fodrászt sem találok a győzők között. Vagy talán a fodrászoknak már akkor is oly fényes társadalmi posiciojuk volt, hogy őket az u. n. felső tizezerhez számították? Vagy anyagi helyzetük volt olyan fényes, hogy az annak javítására törekvő mozgalomban fölöslegesnek tartották kivenni a maguk részét? Vagy azt várták, hogy más kaparja ki részükre a gesztenyét, avagy gyávák voltak?

Borzadom a gondolattól, hogy ez igaz lehet. És még sem hihetem, hogy ez valóság. Tudunk eseteket (elenyésző csekély számban) midőn egyes szaktársunk tudása és szorgalma által kivívta a társadalom elismerését. Ha azonban kutatjuk az elismerés okát és okozatát, úgy az egész elismerés egyéni érdemmé törpül. Már pedig ahol az összességről van szó, ott az individualitás szóba nem jöhet. Ha mégis akadt olyan, kiről szűkebb hazáján kívül is tudomást szereztek, az egyszerűen mint egy nevetséges operett alak lett feltüntetve. Ezt mind annak köszönhetjük, hogy a fodrászok minden a korral haladó mozgalomból kihúzzák magukat és ez által úgy erkölcsileg, mint anyagilag messze elmaradnak embertársaik mögött. Kemény kritika, de igazságos. Hogy az igazságos jelzőt erősebb alapra helyezzem mint minden

Eredeti ROXO BOROTVÁK és élfínomító kövek egyedül ZAORAL JÁNOS-nál kaphatók.

igazságos kritikánál, ennél is el kell, hogy mondjam: tisztelet a kivételnek.

Mai lehetetlen vergődésünk közben arra a konkluzióra jutottam, hogy a szaktársaim között olyan nagy mértékben dühöngő közönyt és a nemtörődömséget rokonságba kell hoznom az átöröklési teoriával. Minden jel arra mutat, hogy ezen deffiniáció helyes, mert tudvalevő, hogy az átöröklött bajok gyógyíthatatlanok. Én pedig szaktársaim nagyfokú indolenciáját majdnem gyógyíthatatlannak tartom.

Azon tiszteletreméltó kivételhez számítom azt a szaktársamat is, aki megpendítette az »Otthon« eszméjét. Már a cím magában is a megtestesült idealizmus. Nem-e dobban a sziv azon gondolatra, hogy a napi küzdelmekből agyon csigázott lelkünk egy magunknak alkotott otthonban talál megnyugvást, pihenést? Mi madárnak a fészek, mi családnak a házi tűzhely: az a fodrászoknak a „fodrász mesterek otthona.“ (Ne tessék félre érteni, nem egy koszt és kvártélyra berendezett menedékházat gondolok ezzel.)

Az eszme megpendítője jó emberismerettel előre is kijelentette, hogy sok kételkedővel fogja magát szemben találni. Nos hát igaza is volt. A kételkedés: föltétel. Már pedig minden idealis intézmény veszt értékéből, ha föltételhez van kötve. Ha szaktársaimról van szó nem tartozom az optimisták közé; de annyira ismerem az eszme megpendítőjét, hogy egy minden tudást és alaposságot nélkülöző felszólalásra nem fogja strucként homokba dugni fejét. A szeptikusok ütik agyon az eszme sikerét. Rossz a dologban csak annyi, hogy a szeptikus jó barátoknak mutatkozik. Itt ismét idéznem kell azt a bölcs mondást, hogy ments meg Uram a jó barátoktól, ellenségünkkel majd csak elbánunk valahogy.

Az »Otthon« ha hű marad nevéhez és rendeltetéséhez azon párt volna, hova ellenség be nem fürkészhet és a honnan évek elkeseredetten vívott harcunkat diadalra vihetnénk.

Sajnos az, hogy csak ohajtó módban írom ezt, nem pedig mint faktumot határozottan. Egy kis jó akarat, egy kis magába szállás szaktársaim részéről és ez mind igen könnyen megtörténhet. Ha pedig ez is — mint számtalan más intézmény mely boldogulásunkat tűzte ki célul — csődöt mond, úgy elmondhatom közéletünk egy jeles alakjával: sülyedjen csak, rothadjon csak és ha majd annyira sülyedt és rothadt, hogy saját büzétől megundorodik, akkor majd öntudatra ébrednek szaktársaink; csak hogy félek, hogy akkor már késő lesz!

D. E.

Szakiskola.

Szépen hangzik ez a szó és egy nagyon is jó és helyes intézmény, csak hogy az a baj nálunk, hogy a szaktársak nem igen törődnek vele, mert nem *sport dolog*; ép úgy a főnökök, mint a segédek nagyon egyszerűen veszik ezt a dolgot: hogy minek is a szakiskola, nem ér semmit igenis a főnökök lennének legelső helyen arra hivatva, hogy ezen intézménynek minél több hallgatói legyenek s majdnem kötelességük volna segédjeiket buzdítani, hogy szakiskolába járjanak. Csak hogy ehhez is nagyon sok szó fér. Az én nézetem szerint nem ott van a hiba, hanem igenis a vezetés hiányzik. Ezzel nem akarom azt mondani, hogy nem megfelelő emberek állanak a szakiskola élén, sőt ellenkezőleg, mindig voltak és vannak is, csak hogy ezt az egész dolgot meg kellene rendszabályozni. És ez csak úgy volna elérhető, hogy ha minden segéd kötelezve volna a szakiskolának tagja lenni.

Láttuk ezelőtt a betegségélyezővel, hogy hogyan állott

akkor, amidőn a segéd nem volt kötelezve tagja lenni. Alig volt egypár tagja, most meg mindenki tagja, mert muszáj, és ma egy virágzó betegségélyező egyesületünk van.

Ugy voltunk a szaklappal is, ez is csak tengődött, mint egy közel a sirhoz álló beteg. Pedig mennyit fáradtak akkoriban, de hiába volt minden. És most, mert minden szaktárs köteles a 2 frt díjat befizetni, van szaklapunk, mely különben talán már rég nem volna. És ilyenformán kellene minden segéd munkást kötelezni, hogy minden segéd fizetne bizonyos összeget: 40—60 fillért havonta, akkor lehetne egy szép szakiskolát rendezni és versenyfésüléseket is, mert volna elég pénz is hozzá. Máskülönben mindig csak deficitel fog végződni, mint eddig is.

Ami a tanítást illeti, ahhoz is sok szó fér, ami nem egészen korrekt. Én is mint segéd voltam a szakiskolának két évig hallgatója. Nem azért, mert talán szükségem lett volna reá, hanem örültem ennek a szép intézménynek. És talán még egy évben sem voltak a szakiskolának annyi hallgatói, mint az első évben. Ebből látszik, hogy pártolni akarták. De kérem, sok baj van ám ott, különösen az uri fodrászatnál. Például: a tanár kezdte az előadást és magyarázott a hajsütésből, az volt a céljuk, hogy a segédet haját tanították sütni. Mit ér ez? Hogyha egy parasztot felöltöztetnek szép új frakkba és lakkcipőbe, elküldik egy fényes bálba, de nem tudja, hogy hogyan lépjen és mozogjon ott, akkor mit használ neki a frakk és a lakkcipő?

Ez is olyan dolog, mit ér az, ha valaki tud haját sütni, de egyéb dolgokat nem tud. Azért nagyon ajánlatos volna, hogyha a-tól z-ig mindent tanítanának. Hogy hogyan kell egy vendéget fogadni, hogyan kell a kendőt előteríteni és a köpenyt. Hogy kell a fésűt vezetni, hogy álljon a vendég előtt. Ezeket is kellene tanítani, nemcsak haját sütni. Elég baj, de ez így van.

Ami a versenyfésülést illeti, az nagyon helyes dolog volt, mert mindenki iparkodott azt a célt elérni, hogy ki legyen tüntetve. És minél több díjat kellene kitűzni. Tudom magamról is, hogy milyen szép, ha valaki visszaemlékezik, hogy akkor és akkor én is részt vettem a versenyfésülésen.

A tanároknak ne legyen pénzfizetésük, mint most, hanem tárgyak legyenek az ő jutalmuk s azt a tanfolyam végén ki melyet érdemel, I., II., III. stb. díjjal tüntessék ki. S ha egy tanár harmadszor megkapja az első díjat, akkor az a champion címet kapja s akkor a tanárok közt is több volna a törekvés.

Schöller Izidór.

Szakvizsga-mester cím.

A mostani időkben igen sokat olvastam, hogy mi mindent követnek el a kisipar érdekében, valamint az ipar fejlesztéséért, a mi erősbödni fog nagy mértékben akkor, ha az ipartörvényt megváltoztatják. Ezelőtt harminc évvel az volt a jelszó, hogy „az ipart szabadítsuk fel,“ mert csak a szabad iparral lehet versenyezni. Nohát az ipart szabadá tették, az iparost pedig rabszolgává. Azok pedig, a kik az ipart magukhoz ragadták, a legtöbben saját önző céljukon kívül semmit sem tekintettek; rontották az ipart és iparost egyaránt. Mert csak ritka esetben keresték fel a jó iparost, mindig csak az ár volt az irányadó, a minőség mellékes. Már pedig csinálhat az iparos jó munkát, ha nincs megfizetve?

A törvény értelmében az iparostól mindenki csak követel; követel az állam, a segéd, a háziur, de még a család is. Már most a segédre nézve az ipartörvényben meg van

Eredeti ROXO BOROTVÁK és elfinomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

állapítva, hogy meddig szabad neki dolgozni, a mesternek pedig, a ki csak félig-meddig tisztességesen akarja magát fentartani, annak éjjel-nappal kell dolgoznia. Már most, hogy maradjon ideje még arra is, hogy az iparát fejlessze?

Milyen sokszor kell hallani, hogy a mi iparosaink tudatlanok. Hát ennek ki az oka? Csak az olyan intézkedés, mely lehetővé teszi, hogy iparjogot kapjon mindenki, akár tud valamit, akár nem. A törvény nem törődik vele, akárhogy él meg. Már most az olyan iparosok, a kik még segédeknek is rosszak, mivel nem akarnak tanulni, mert a tökéletesedést nem tartják szükségesnek, tudván, hogy akárhogyan töltik el segédi idejüket, iparjogot mégis csak kapnak, mert a törvény ezt nekik biztosítja, az ilyen iparosok aztán oda vitték az ipart, a hol ma van. Az ipar tönkretételéről sokat lehetne beszélni, de jobb ezt nem bolygatni.

Mégis van egy megjegyzésem, mivel hallottam, hogy nálunk mindenben a németet utánozzák. Németországban pedig, ha jól olvastam, mult évi szeptemberben lépett életbe a mesteri cím elnyerésére szolgáló szakvizsga. Tehát remélhetem, hogy ez talán nálunk is be fog következni. Mert be kell, hogy következzen, hogy az az iparos, a ki önálló akar lenni, az szakvizsgát tegyen, a mivel bizonyítja, hogy mit tanult és hogy a mesteri címre érdemes-e? A szakvizsga az egyedüli, a mi az ipart az iparossal együtt megmenti a tönkrementéstől. A jó iparos sohasam rontotta a mesterségét, de ha így marad, mindig több és több munkanélküli munkás lesz, ez pedig az országra jót nem hoz. Ha behozzák a szakvizsgát, akkor nem lesz annyi tudatlan iparos és mindenki már ifju korában igyekezni fog, hogy tanuljon és tudását kibővítsen. Hiszen szüksége lesz rá, ha mester akar lenni. Akkor majd a kormány is, a nagyközönség is nagyobb bizalommal lesz a hazai iparhoz, mint eddig és méltányolni fogják, hogy ha az a munka valamivel drágább lesz is, de a nagy árért sokkal jobb dolgot kapnak. Ezáltal sokkal több munkás munkát és az állam több tisztességes adófizetőt kap. És ekkor a tanult ifjak is majd inkább fognak az ipari pályára lépni, ha látják, hogy az ipar terén is meg lehet élni.

Vegyes hírek.

Pályázat. A »Mária« intézetnél az »Axmann Károly« féle alapítványra az idén ismét pályázatot irtak ki. Mindazok a szaktársak leány árvái kik erre igényt tartanak, felszerelt kérvényüket a testület elnökségéhez nyujtsák be. Pályázhatnak 1-ső sorban a borbélyok és fodrászok azon leány árvái kik a tizenkét évüket még nem töltötték be. 2. sorban a borbélyok félárvái, 3. sorban az elszegényedett fodrászok leány gyermekei illetve szülei.

Kérelem. A fodrász-segédek önképző körének elnöksége fölkéri azokat tagokat, kiknél a könyvtárból kölcsönkönyvek vannak, hogy azokat a hivatalos időben (péntek este 9—10) beszoigáltatni sziveskedjenek.

Viktor Hugo s a fodrásza. Viktor Hugoról a „Revue Hebdomadaire“ csinos kis anekdotát közöl. Mikor a költő e place royaleon lakott, egy Brassier nevű fodrászhoz járt borotválkozni. Hugo egyszer azt kérdezte a fodrásztól: »Nos, hogy megy az üzlet?« — »Kitünően,« — felelte a fodrász — »csak nem tulságosan jól, mert azt sem tudom, hogy mint készülhetek el ma. Ma még harminc hölgyet kell soiréekre és bálókra megfésülnünk. Ime itt van a liszta a cinekkel.« Nehány nap mulva Hugo barátja ismét megjelent. »Nos, hogy végzett a multkor a 30 hölgygyel?« — »Ah! uram, ne is beszéljünk erről; meg lettem volna elégedve, ha csak felét birtam volna megfésülni« — szolt a fodrász

bosszusan. »12—14 jó vendégemet vesztettem el Hugo ur miatt.« — »Hogyan?« — kérdezte az ur. — Hugo ur tegnapelőtt mindjárt az ön távozása után boltomba jött, hogy magát megborotváltassa s kényelmesen egy karszékbe ereszkedett. Tálammal s törülközőmmel hozzáiettem, de ő megragadta karomat s fölkiáltott: »Várjon!« Aztán zsebéből irtont vett ki s papirost keresett, de nem talált. Megpillantott azonban a szekrényen egy üres papiroslapot, magához vette s irni kezdett nagy mohósággal. Mellette álltam s haldokoltam a türelmetlenség miatt. »Bocsásson meg uram« — me-részkedtem végre megszólalni — »de ma rendkívül sürgős munkám van.« — »Ah, önnek sürgős munkája van?« kérdezte Hugo. — »Nekem is.« Ezzel fölugrott s elsietett borotválkozás nélkül. Uraim! szoltam ekkor segédeknek, egy percünk sincs vesztegetni való. El fognak sietni azokhoz a hölgyekhez, akiknek cimeit önök közt szétosztom. Nézzék ezt a lisztát. De hol van a liszta? Hisz itt feküdt a szekrényen. Ah Istenem, még csak ez hiányzott! Hugo erre a lisztára irt ezelőtt két perccel és magával vitte. Adresse-lisztámat valami irka-firkára használta föl.« — Ez irka-firkából ugyan remekmű lett, de a fodrász elvesztette néhány vendégét.

A kopaszság oka. Parker »Medicial Record«-ban különös magyarázatát adja a hajhullás keletkezésének. Szerinte a hiányos lélegzés volna a kopaszság oka. Ülő életmódot folytató egyéneknek, kik nem szellőztetik eléggé tüdejüket, öreg embereknél, kiknek merev mellkasa és elfajult izomzata akadályozza az erőteljes kilélegzést, a kilélegzési levegőnek aránylag tekintélyes része visszamarad a tüdőalveolusokban, a benne foglalt organikus anyag elbomlik, a bomlási termékek felszivódnak és ez okozza a haj kihullását. Ezt a feltevését kísérletileg igazolandó Parker kopasz emberek kilélegzési levegőjét desztillált víz felett felfogta, 37°-ra felmelegítette, aztán erélyesen összerázta a vízzel. Ebből a folyadékból kutyáknak, tyukoknak a háttájékán naponta öt köbcentimétert a bőr alá fecskendezett. Két hét mulva az állatok háttájékán a középvonaltól részarányos elrendezésében, kopasz sávok jelentkeztek, amely területen a tollak, illetőleg szőrök kihullottak. Ha az eljárást tovább folytatta: az állatok abdomenje egész szórtelen, illetőleg tollatlan lett. Ellenőrző kísérletek más anyag befecskendezésével nem vezettek ehhez az eredményhez.

Alkohol és munkaképesség. Az Országos Iparegyesület munkásügyi szakosztálya április hó 3-án Neuschlosz Marcel elnöklete alatt ülést tartott, amelyen dr. Stein Fülöp Alkohol és munkaképesség címmel tartott előadást. A felolvasó az alkoholizmus hatását fejtegette az emberek munkaképességére. Ez a betegség a társadalom minden rétegében pusztít és mégis vele szemben a társadalom megdöbbszentően közönyös. Ennek oka abban a tévhitben keresendő, hogy az alkohol nemcsak nem káros, hanem hasznos, mindennemű munkára serkentőleg hat, táplál, melegít. Megfigyelések és kísérletek alapján kimutatta az előadó, hogy az alkohol élvezete csak a mozgási beidegzést fokozza, minden egyéb szellemi funkcióra, a tisztán értelmi műveletekre bénítólag hat. Látszólagos az a hatás is, hogy az alkohol élvezete következtében nem fáradnak ki olyan gyorsan. Ezt az állítást a mindennapi tapasztalat is megerősíti. Már a kis mértékben élvezett alkohol is képes a szellemi munka mennyiségét és értékét csökkenteni. Az agyműködés, mint az egész emberi szervezet működésének rugója, befolyással bír a végzett testi munkára is. Minthogy pedig az alkohol minden tekintetben hátrányos az agyra, ezen az uton közvetve leszállítja

Eredeti ROXO BOROTVÁK és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

a testi munka értékét. Az alkoholkérdés nagyfontosságú közegészségügyi, nemzetgazdasági és szociális kérdés, amelynek megoldása az ugynevezett munkáskérdés megoldásának is egyik legfontosabb előfeltétele. Ismertette azután a felolvasó az alkoholelles mozgalomokat és utalt Anglia példájára, ahol ötmillió abstinens ember él ép erővel, egészséggel és életkedvvel. A munkásoknak az alkoholtól való megvédése a munkáskaszinók és otthonok szolgálnak, ahol a munkás napi munkája után kényelmzt és szórakozást talál. Sürgős kötelessége a társadalomnak, hogy a szeszes italoktól való teljes tartózkodás elvét diadalra segítse, mert ezzel jár a népesség, különösen a munkás osztály erkölcsi megifjodása.

A hallgatóság zajos tetszéssel fogadta a nagyérdékű előadást.

Üldözött szakállviselet. VII. Edvárd szakállviselete a loyális angolok számára mérvadó divattá lett. Így volt ez mindig, mert egy nép sem utánozza annyira uralkodójának külső szokásait, mint éppen az angol. A história intimitásai-ból most érdekes emléket elevenít fel erről egy angol folyóirat. Az utolsó Henrik idejében a magisztrátus komoly hivatásának tartotta az emberek szakáll- és hajviseletét törvény által szabályozni, mert a király izlését igen bántotta egynémely félszeg divat. Adót vetettek ki tehát a szakállra, hogy ez által a borotvált arc divatjának az elterjedését elősegítsék. Ez a szakáll-adó természetesen a hivatali méltóság arányában nagyobb, vagy kisebb volt. Egy főbíró például 5 shillinget fizetett szakálláért; a tudósok, tanárok 3 shillinget; városatyák 2 shillinget. Csak a katonák vétettek ki a szabály alól; azokra ugyanis egyszerűen ráparancsoltak, hogy szakállat egyáltalán ne viseljenek.

Választás. Az ipartestületünk előljárósága, az elhelyező osztály elnökévé, Leichter Lipót lemondása folytán Pfeifer Jánost választotta meg.

Figyelmeztetés. A t. szaktárs urakat értesíti a szövetkezetünk vezetősége, hogy Christián Rezső ügynököt már régen elbocsátotta s így a szövetkezettől semmi nemű megbízatása nincs.

Értesítés. Tisztelettel értesítettnek a volt Fodrász mesterek társas-körének tagjai, hogy ha valakinek bármi követelése volna a társas-körtől, azt május hó 1-ig bejelenteni sziveskedjenek Flesch Péter urnak, mert azon túl semmi nemű követelés figyelembe nem vétetik.

A fodrász-mesterek társas körének volt vezetősége.

Bámulatos haladás. Igazán annak lehet nevezni, amit az emberi elme, építkezések, gépek, közlekedési eszközök előállításánál fokról fokra elért. De nemcsak az élettelen anyagból állit elő meglepő munkákat, hanem az élő növények tenyésztésével sem marad hátra; mily óriási feladatot végzett a szőlők újratelepítésével, továbbá a diszkertészlet, gyümölcsészet stb. terén. Van azonban egy dolog, amely mindeniknél rohamosabban terjed, ez az élőkerítések létesítése. Igazán bámulatos haladásnak lehet nevezni azt, amit már sok ezer birtokos és kigazda az élő sövény ültetésekkel elért s joggal állithatjuk, hogy nagy mulasztást követ el minden gazda, kinek olcsó, örökös és teljesen áthatlan kerítésre van szüksége, ha nem ezt alkalmazza, mert ugy kertek, udvarok, majorok, tanyák legelők, hegyközségek, temetők, valamint kisebb és nagyobb birtokok stb. stb. a legolcsóbban egyszersmindenkorra ugy zárhatók körül, hogy nemcsak ember, de semmiféle apró állat be nem hatolhat, illetve ki nem menekülhet, szóval a körülkerített részeket

teljesen kulccsal zárhatóvá teszi, Azért is terjed ugy el, hogy alig van az országnak oly része, ahol nagyhan ne alkalmaznak, főelőnye lévén, hogy agyag, homok, szikes, köves és vizenyős talajokban is egyenlően dusan tenyésző s legellentállóbb irtóztató nagy 20—25, sőt nem ritkán 35 cmre elágazott tövisei a legremekebb örökös sövényt képezik, árnyékot nem tart s a levegőt áttereszt. Gyorsan fejlődik, gyökshajtásokat nem nevel mint az akác, orgona. Ha 2 éves korában a földszinétől 10—20 cm. magasan fűrészszel levágatik, annyira megsűrűsödik, s izmos töviseivel ugy összeáll, hogy azon semmiféle állat, még az apró csirke sem hatolhat át, hozzá még oly olcsóság, hogy azt bárki megszerezheti: 1000 csemetét 6 frtért meg lehet kapni s ez elég 200 méter kerítés megörökítéséhez. A legnagyobb tenyésztés az országban az Érmelléki első szőlőoltvány telepen van — Nagy-Kágya u. p. Székelyhid — ahol igen nagy gondot fordítanak ezen csemeték nevelésére, az ültetés és kezelésre nézve pedig — bár az igen egyszerű — ábrákkal ellátott nyomtatott ültetési és kezelési utasítást küldenek díjtalanul minden rendeléssel. Kívánatra diszes fénynyomatu árjegyzéket is ingyen és bérmentve bárkinek, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Ezen catalogus megszerzése mindenkinek érdekében áll, még azoknak is, akik semmit rendelni nem akarnak, mert benne oly közlemények elbeszélések szép képek stb. foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt.

Szerkesztői üzenetek.

A kéziratok legkésőbb 8 és 24-ikéig bezárólag küldendők be.

Kéziratok nem adatnak vissza.

D. E. A szorgalom dicséretes. Mentől gyakrabban. Üdv.

Sch. J. Máskor is és más témában is szivesen látjuk.

J. F. Nem baj az, csak szerencse.

L. K. Ejnye, de kíváncsi, pedig hát ön nem is asszony. De hogy kielégítsük kívánságát, levélben megírjuk, ha a válaszbélyeget beküldi.

N. R. Nem emlékszünk reá.

K. F. Dal segno = (zenei műszó) a. m. a jeltől ismétlendő. Irade = szultáni parancs. Exposé = előterjesztés. Fabula = mese. Io = hitregei szemék. Invalides = gyenge, erőtlen. Misantropia = embergyűlölet. Athansia = hallatlanság. 2.) Ha jó lesz közölni fogjuk a jövő évi Fodrászok-naptárában.

B. L. Tessék a szerkesztőségbe fáradni, d. u. 2—4-ig, szivesen megmutatjuk.

A budapesti fodrász-segédék betegsegélyző-penzár orvosainak névjegyzéke.

Kezelő orvosok:

Pesti oldalon:

Dr. Sebők Zsigmond V., Sólyom-utca (Mentő pa'ota.)

Dr. Dolecsko János, VIII., Üllői-ut 2. sz.

Dr. Glass Rezső Wesselényi-u. 16. szám.

Dr. Csányi Aladár, VII., Csömöri-ut 12. szám.

Dr. Cseley József, IX., Üllői-ut 79. szám.

Dr. Ertl Géza, VIII., József-körut 87. szám.

Dr. Szinessy József, VIII., Mária-utcza 20. szám.

Dr. Pollitzer Alfréd, V., Mérleg-u. 9. szám.

Dr. Ungar Imre VI., Teréz-körut 30.

Dr. Garamy Béla, VI. ker., Rózsa-utcza 62.

Dr. Varga Géza, VI., Laudon-utcza 9. sz. Rendel d. u.

3—4-ig.

Eredeti ROXO BOROTVÁK és élfinomító kövek egyedül ZAORÁL JANOS-nál kaphatók.

Dr. Berger Lipót, III., Mókus-utca 14. szám.

Kőbányai orvos:

Dr. Spitz Mór, X., Liget-utca 1. szám.

Fogorvosok:

A pesti oldalon:

Dr. Grosz Sándor, Károly-körút 7. sz.

Mezey Péter, Múzeum-körút 21. szám, II. emelet.

Junger József, VIII., Röck Szilárd-utca 11. szám.

A budai oldalon:

Dr. Kohn Dániel, II. ker., Fő-utca 7. szám.

Ellenőrző orvosok:

I., II., III., V. és VI. kerületek részére:

Dr. Bauer Károly, VI., Szondy-utca 11. II. em. Rendes

2—3 óráig, ünnep és vasárnapokon 8—9 óráig;

IV., VII., VIII., IX., és X. kerületekre:

Dr. Drechsler Dezső IV., Várház-körút 16. sz. rendel.

u. 3—4 óráig, vasár- és ünnepnapokon reggel 8—9 óráig.

Járó betegeket az ellenőrző orvosok kezelik, a megjelölt rendelési órákban díjtalanul.

Az ellenőrző orvos házhoz is hívható sürgős esetben, ha a kezelő orvos igen messze lakik és ha valamelyik kezelő orvos a látogatást megtagadja, vagy pedig a beteg különös kívánsága, illetve beléhelyezett bizalma esetén.

A kezelőorvosok a fekvő betegeket kezelik, ki is minden látogatásnál egy e végre a pénztár által kiadott szelvényt kap a tagtól.

A foghúzás után ellenőrzés végett az illető ellenőrző orvos urnál kell jelentkeznie a pénztári tagnak.

A foghúzást a nevezett urak egy-egy szelvény ellenében esitendik

Az igazgatóság

Felelős szerkesztő: *Paulik József.*

Lapszerkesztő bizottság: *Joszt Péter és Réthly Árpád.*

Kiadja: *Nagel István könyvnyomdája Budapest.*

VII., Vörösmarty-utca 17.

Uj találmány

Tudatom a t. szaktárs urakkal, hogy az eddig is már elismert kitűnő

ARABIA

hajfestékeimet, amely a bőrt nem festi, hanem a haját 15 perc alatt a legszebb és legtermészetesebb úgy fekete, barna vagy szőke színre festi meg, ezentul

I korona 80 fillérért árusítom

Veszely Károly fodrász

Budapest, V. kerület, József-tér 10. szám.

Fogműves urak figyelmébe!

A fogművességet megtanulni akarván, felkérem azon fogműves urakat, kik azt alaposan tanítani tudják és akarják, hogy ebbeli ajánlatukat, a feltételek (nennyi idő alatt, milyen árban, a nap mely szakában) megnevezésével e lap kiadóhivatalába „Fogművesség“ jelige alatt küldjék be.

Ruha teszi az embert!

A ki olcsón és mégis finoman akar öltözközködni forduljon

Davidovits M.

férfi-szabóhoz

Budapest, VII., Csányi-utca 10.

hol a legdivatosabb és legszebb ruhák kitűnő minőségben, olcsó áron készülnek.

Levelező-lappal való értesítésre szívesen házhoz jön és mintákkal szolgál.

ALAPITTATOTT 1849.

KARTSCHOCKE J. és FIA

kefe- és ecsetgyár

BUDAPEST.

Gyár és raktár:

VIII. STÁHLY-UTCZA 15.

Raktár:

IV. DEÁK FERENCZ-TÉR 4

☛ Telefon 60-13. ☚

Fizessen elő a

KIS ÉLCLAP-ra

mely Magyarország legszebb, legtartalmasabb, legvidámabb, legolcsóbb és legelterjedtebb képes heti élclapja.

Tulajdonos: **Biró Miksa.** Kiadó és felelős szerkesztő: **B. Virágh Géza.**

Előfizetési ára:

negyedévre 2 k. 40 f. — félévre 4 k. 40 f — egész évre 8 k.

Megjelenik hetenkint gyönyörű kiállításban, könyvalakban, pompás színes keretben

36 oldal terjedelemben.

Kedvezmények:

ujsgártató, leszakítható fali naptár vagy mappa (szabadon választható) ingyen.

Ujjonnan belépő előfizetők 1 koronáért az első évnegyed számait díjmentesen megkapják.

Előfizetési pénzek küldendők a

„**Kis Élclap**“ kiadóhivatala címére
Budapest, V., Nagykorona-utca 34.

Egyes szám ára 20 fillér, kapható mindenütt.

Az április 1-én meginduló évnegyedben közöljük a pályadíjat nyert humoreszkeket és verseket.

FROMM JÁNOS

kárpitos és diszitó

BUDAPEST,

V., Báthory-utca 25 sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, ugymint

papír-kárpitozásokat,

üzlet-átalakításokat

valamint fodrászok részére

ülő- és fejpárnák készítését

a legjutányosabb áron.

LIPP FERENCZ

— m ű k ö s z ö r ű s m e s t e r —

Budapest, IX., Soroksári-utca 5. szám.

Villanyerőre berendezett borotva homorú mű-köszörűde és aczéláru raktár.

Ajánlom a tekintetes fodrász és borbély urak részére az üzletemben legujabban megérkezett

valódi angol borotvákat

melyek saját műhelyemben lettek kiköszörülve francia él, félhomorú, vagy egész homorúan darabonként 1 frt 50 krért bármilyen szélességben jótállás mellett. Ugy-szinte valódi angol és francia haj és szakálvágó ollók és gépek. — A vidéki megrendeléseket a legpontosabban azonnal, a köszörüléseket pedig 6 nap alatt teljesítem jótállás mellett. — A nálam vásárolt tárgyakat nem tetszés esetén vissza fogadom kicserélni.

SCHULEK SÁNDOR

működés mester

Budapest, VII., Király-utca 3. szám.

Nagy raktár: borotvákban, fodrász ollókban, lehuzó kövekben, és szijjakban, továbbá szakál- és hajvágó gépekben, stb. kitűnő gyártmányok, olcsó árak.

Egy finom gyártmányu borotva fodrászok részére 1.50-től 2 frtig. Minden nálam vett új borotva úgy van élesítve, hogy rögtön használatba vehető.

Javítások a legjobban, gyorsan és pontosan olcsó áron eszközöltetnek.

Az általam eszközölt köszörülések után a borotva minden lehuzás nélkül rögtön használható. 2

Törv. védve.

Zaorál János

BUDAPEST

VIII. ker. Baross-utca 5.

AZ A LEGJOBB ÉLŰ BOROITVA
DAS BESTE SCHÄRFESTE RASIRMESSER

185 MAGY. VILÁNY ERŐRE BERENDEZET BOROITVA HÖMORÚ KÖSZÖRŰLŐ MŰHELY ÉS SAJÁT GYÁRTMÁNYU ACZÉLÁRÚK RAKTÁRA.

Gyáriraktár, a legjobb Angol Német, francia, és Svéd aczélárúkból Szabadalmak tulajdonosa, Magyar, francia Német bír. dalmi min. védjegy, és Osztr. szab.

Erste ungarische Rasirmesser hohlschleiferei mit electricchen betrieb. Lager von SELBST erzeugten Stahlwaaren. und fabriks Lager, aus den besten Englischen, Deutschen, Französischen u. Schwedischen Stahlwaaren. Inhaber von K. Ung. Ostr. patente u. Deutschen Reich. musterschutz.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a t., borbély és fodrász urakat, hogy a legujabb és jelenleg a legjobb **Special Roxo Razor** borotvák megérkeztek, melyek valódi angol gyártmányu és kitűnő tartós élű és könnyű kezelésüknél fogva a legjobban ajánlhatom.

Ara: keskeny --- 5.—
széles --- 6.—

Továbbá felhívom szives figyelmét, borotvaél finomító **zöld fenő kövekre**, melyeket a legjobban ajánlom, árai:

hosszu	széles	kor.
14 ctm.	3 ctm.	1.—
18 >	4 >	2.40
22 >	4 1/2 >	4.—
25 >	4 1/2 >	6.—

18, 22, 25 ctm-es kövekből fele is kapható fél árban.

Kitüntetve a párisi világiállításon
1900-ban ezüst éremmel.

Szabadalmazott Walaschek-féle borotva fenő kézi szijak (Lederfa) 22 1/2 cm. hosszú 5 cm. széles 1 K. 50 fillér.

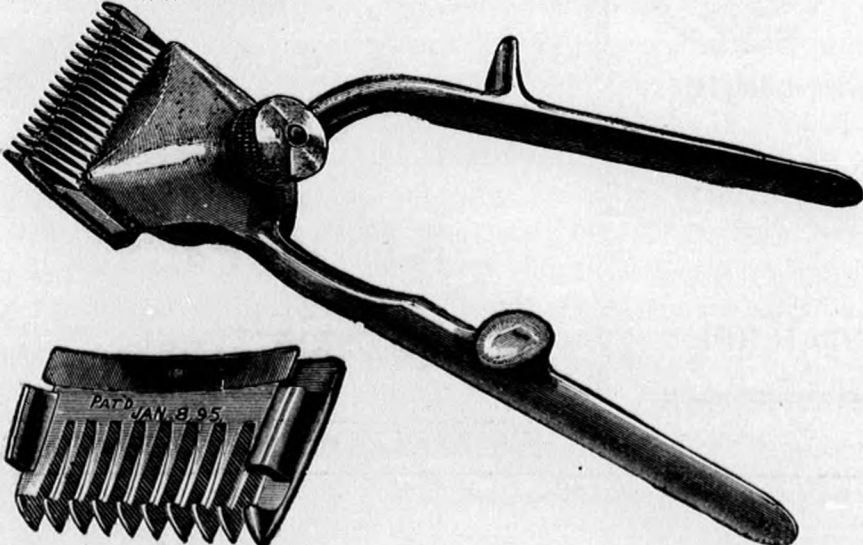
Wide Awake

legujabb amerikai hajvágó gép 3, 5 és 7 mm. vágáshoz, két fésűvel 5 kor. 50 fillér.

Képes érjegyzékkel ingyen és bérmentve szivesen szolgállok.

Teljes tisztelettel

Zaorál János.

Első és legrégebb német

MŰ ES BERETVA KÖSZÖRŰLDE
JOSEF HELLER, MÜNCHEN

RUMFORDSTRASSE 1/a

Legnagyobb raktár legjobb saját holköszörülésű
valódi angol beretvákban

Sz.		K. fill	Sz.	K. fill
1	Széles fekete nyéllal	2 15	13 Bengall 1/2 széles	2 15
2	1/2 széles " "	2 15	15 Bengall 1/2 széles ff	3 15
3	Széles finom fekete " "	2 60	43 Bengall koszorúval 3/8" sz	3 30
4	1/2 széles " "	2 60	18 Pfeifen 1/2 széles ff	3 —
6	1/2 széles ff	3 —	31 Jos. Elliots 1/2 széles	2 10
7	Széles ff lapos nyél	3 60	14 Jos. Elliots 1/2 széles ff	3 —
8	1/2 széles ff " "	3 60	38 S. Pearson & Cie. 1/2 széles	2 40
9	Széles ff " "	4 15	19 S. Pearson & Cie. 1/2 " ff	3 10
9 1/2	1/2 széles ff " "	4 15	48 Johnson 7 csillag	2 15
11	Wiener Schaberl	3 —	34 Johnson 7 csillag ff 1/2 szél.	3 20

Köszörülési árak:

	K. fill		K. fill
Berotva, uj él köszörülése	— 60	Beretve, uj, vastag, homoru	1 —
" francia	— 60	Minden olló	— 40
" homoru köszörülés	— 70	" uj csavar	— 25
" vastag vagy kicsorbult homoru	— 85	" hajvágógép	1 20

Valamennyi **uj beretva** francia köszörüléssel is szállítatik, a régi beretvák, hajvágó ollók és hajvágó gépek köszörülése legrövidebb idő alatt és legpontosabban eszközöltetnek

Valódi francia hajvágó ollók legfinomabb „Pierron“ jegyűek 4 kor. 15 fill.-től feljebb. Német haj és csiptető ollók, ugy mint mindenféle haj- és szakállvágó gépek.

Sárga és zöld lezuhzó kövek, lezuhzó szijak, valamint különféle fodrász eszközök. Teljes üzleti berendezések.

Elsőrangú mintaterem saját házában.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

FLASNER LAJOS

Első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru köszörüldeje és aczel áru raktára

Budapest, VIII., József-körut 17.

Van szerencsém a tisztelt borbély és fodrász uraknak b. tudomására adni, hogy aczel áru raktáramat sokkal megnagyobbítottam, ennek folytán a legfinomabb angol borotvákat tartom raktáromom, melyek saját műhelyemben lesz. ek köszörülve. Ára drb.-ként 2*80 fill.-től kezdve felfelé. Haj- szakáll-vágó ollók, melyek a legfinomabb aczélból készítve és kéz által kovácsolva válnak, melyek a leghiresebb angol, francia és solingeni gyárakból vannak raktáromon.

Azon kívül raktáromon tartok mindenféle legjobb haj- és szakál vágó gépeket, ugymint Bariquand & Marre, Juvel, Comfort, Ideál, Koh-i nor, Atlasz és Dalila. Az említett Dalila haj- és szakállvágó gép, melynek Bariquand & Marre a gyárosa és a legutóbbi találmánya és jelenleg a legjobb és a tiszt. lt borbély- és fodrász uraknak legjobban ajánlom, azért, mert a Dalila gép könnyű járása által munkaközben az ember kezét nem fárasztja.

Nagy válaszlék belgai olaj fenő kövekben, ugy mint fenő szijak (gurtni), köröm csipő, köröm reszelő, stb.

Minden nálam vásárolt szerszám jó minőségéért jót állok, a meg nem felelőt vissza veszem és kicserélem.

A legújabb haj- és szakáll-vágó gép köszörülő gépet kaptam, melylyel azon célt értem el, hogy ezentul a haj- és szakáll vágó gépeket olcsóbban jobban és gyorsabban tudom köszörülni.

Köszörülési árak:

Egész homoru	1.20 fill.	Hajvágó olló	50 fill.
Fél homoru	1.20	Szakáll vágó olló	50
Francia	1.20	Haj vágó gép	80
Berotva uj él	— 60	Szakáll vágó gép	80

Fodrász segédek állás elnyerésre ajánlatnak, ugy helybeni, valamint vidékre, tekintettel nagy ismeretségemre.

Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

A legkitünőbb szappan

a mohácsi

Hungária borbély-szappan.

Hirneves fodrászok által kipróbáltatott és kitűnőnek találtatott.

Habja tartós és nem szárad, ennél fogva takarékosági szempontból igen ajánlatos.

Többféle és legkellemesebb illatokkal, mint:

mandula, citrom, levendulával, valamint ugyanily minőségben szagtalanul is.

Kapható:

A budapesti fodrászok fogyasztási szövetkezeténél

és özv. Dankovszky Istvánnénál.

Gyáros: Kohn Manó, Mohács.

Hirdetések

felvételnek

elap

kiadóhivatalában

BUDAPEST,

VII., Vörösmarty-utca 17.

